

Ejőzfzetési árak helyben és vidéken:
 Egy évre 12 korona
 Félévre 6 korona
 Negyedévre 3 korona
 Egyes szám ára 12 fillér.

MEGJELENIK VASÁRNAP
 ÉS CSÜTÖRTÖK REGGEL

HATÁRŐR

UJVIDÉK, 1910.
 július 14. csütörtök.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
 Ujvidék, Petőfi-utca 47. szám,
 ahová a lap szellemi s anyagi részét
 illető közlemények intézendők.
 Ilyen közleményeket és megkeresése-
 ket lapunk nyomdája is elfogad.

Az Országos Függetlenségi és 48-as Párt Délvidéki és Alföldi Függetlenségi Párt Ujvidéki Hivatalos Lapja.

Az új éra.

Csak most, a választások lezajlása után értesülünk egy a választási aktszal összefüggő, az egyéni szabadság ellen intézett merényletről, mely a legnagyobb felháborodásra készlet és arcunkba szökteti a szégyen pirját, hogy Magyarország, a szabadság hónapban az oroszhoz hasonló szabadságtiprások lehetségesek.

A szomszédos Zsablyán — a függetlenségi és a munkapárti jelöltek körül folyó harcból kifolyólag történt, hogy egy munkapárti ügyvéd ablakait éj idején betörték. A pusztá gyanu elég, hogy minden törvényes forma és alakiség mellőzésevel, szuronyos csendőrök jelennek meg a függetlenségi és 48-as párt egyik vezéremberénél és szuronyok őrizete alatt bekisérlik s maguk a csendőrök — kinek meghagyásából, melyik törvény hányadik §-a alapján? végzik a kihallgatást. Az ártatlanul meggyanusított és meghurcolt polgár hiába tiltakozik a vád ellen, foly a nyomozás és kihallgatás mindaddig, míg a lelke mélyében megsértett és felháborodott ember azzal nem fenyegetőzik, hogy nyomban sürgönyileg keres orvoslást és megtorlást a miniszteriumnál. Erre szabadon eresztették és a meghurcoltatás és elszenvedett csufság fejében járó elégtétel?...

A választások alatt elkövetett jogtiprások, erőszakoskodások és a többség biztosítására alkalmazásba vett hajmeresztő esetek csak most válnak egymás után ismertekké. A képviselőház minapi ülésén Csermák Ernő pártonkívüli függetlenségi képviselő is eklatáns, jellemző tanubizonyságot tesz arról, mint akarták őt 30.000 kor. judáspénzzel rávenni, hogy munkapárti programmal vállaljon jelöltséget s hogy 13 választó mennyi díjat kap, ha a munkapárt jelöltjére szavaznak. A kuriához benyújtott petíciók egész halmazát tartalmazzák a megvesztegetések legváltozatosabb fajainak. A függetlenségi és 48-as párt jogvédő bizottságához pedig oly nagy özönével érkeztek be az alkalmazásba vett törvénytelen korteskedések, megfélemlítések és pressziók feletti panaszok, hogy jó időbe telik ezen adathalmazok feldolgozása és megtorlás végett, illetékes fórumra juttatása.

Egy hang vonul végig az országon: ilyen erőszakos, törvénytelen és korrupt módon nem foly még le választás Magyarországon. A lélekvasárlás minden,

el sem képzelhető módon folyt s ahol semmi sem használt, igénybe vették a hivatalos erőszakot, igénybe a katonai és csendőri szuronyt. Végtelen nagy azon törvénytelen, meg nem engedett eszközök száma, amelyek pd. Ujvidéken is alkalmazásba vétettek a többség biztosítására s ha annak idején csak az elvhű és megingatlan 48-asok meghódítására, megvásárlására alkalmazott törvénytelen kortesfogások esetei kerültek nyilvánosságra, ma már sokkal több esetet lehet megtudni azoktól, akik csak most merik elmondani s elbeszélnek, miért lettek munkapártivá, miért volt muszáj oda szavazni, ahová jobb meggyőződésük ellenére szavaztak.

Magyarország, a külföld nagyobb államai által is megirigyelt szabadság hazája ide jutott?! Kevesen vannak már, akik Magyarországon végig élték az örök emlékezetességű, Bach-korszakot de kénytelenek bevallani, hogy a Bachuszárok nem követtek el kevesebb jog- és törvénytípást, mint történik a mai magyar jogállamban, mikor az egyéni, személyes szabadság — a zsablyai eset egy a sok közül — csak olybá vétetik, mint akár Oroszországban. Fölösleges az a sok millió árán fentartott parlament, sokkal egyszerűbb volna ennél a nyílt abszolutizmus, no meg — az orosz kancsuka!

A függetlenségi párt felirata.

Megindult a vita a parlamentben, foly a vita a trónbeszédre ő felségéhez intézendő válasz felirati javaslatok körül. A nagy várakozás, melyet a nemzet a munkapárt felirati javaslatához fűzött, mert ennek kellett volna végre valahára a parlament nagy többségének — egyre ígért és kilátásba helyezett munkaprogramját tartalmaznia, nagy csalódássá vált. Mert a munkapárt felirati javaslata mindent mond és ad, csak igazi programot nem, ha csak munkaprogramnak nem tekintjük a nemzeti munkapárt azon egyetlen egy pontban kimerülő törekvését és behódolását, melynél fogva kész ez ország érdekeit Ausztriának kiszolgáltatni s teljesen, minden téren behódolni Bécsnek és az osztráknak. Seholy egyetlen biztatás és biztosíték arra nézve, hogy a kormány és a parlamenti többség Magyarországnak törvényekben gyökeredző jogait és érdekeit biztosítani és megvédelmezni akarná.

Ezzel szemben a tökbi pártok mind egyike kér és követel, legalább annyit és azt, ami az illető párt létalapját biztosí-

tó programból és elvekből szükségképeni posztulátum gyanánt következik. S valamennyi közül a függetlenségi és 48-as párt felirati javaslata öleli fel az egész nemzet jogos és törvényes követeléseit, utalva azon legfontosabb, életbevágó politikai gazdasági, kulturális és szociális kérdések égető voltára, amelyeket elodázni nem lehet, amelyeknek megoldása nélkül az ország nem számíthat nemzeti erőttől lüktető fejlődésre, haladásra és nemzeti létet biztosító életre.

Ezt a nemzet kívánságait visszatükröztető felirati javaslatot, melyet gróf Batthyány Tivadar terjesztett be érvekben gazdag hatalmas beszéd kíséretében pártja nevében, imitt közöljük tartalmi kivonatban.

A bevezető sorok után a felirat ezeket mondja: Köteles őszinteséggel tudomására hozzuk Felsőgednek, hogy a kormány a Felsőged által neki juttatott hatalommal visszaélve a választások alkalmával valósággal keresztülgázolt az ország alkotmányos szabadságán. A tisztviselőket és a hatalomtól függő elemeket hihetetlen mértékben törvényellenesen befolyásolta. A pénzsóvár, vagy hatalomra vágyó elemeket felhasználva, minden képzeletet felülmuló korrupciót vitt végbe. Számos milliót fordított az aránylag kevés számú választók megvesztegetésére, azok tivornyáztatására és mámorba ejtésére. Soha még ilyen korrupt és erkölcstelen eszközökkel keresztülvitt választás az országban nem volt, mint a mostani. Pedig a legnagyobb politikai büntett egy országot alkotmányos életétől megfosztani, annak parlamenti intézményeit meghamisítani.

Ez a választás meggyőzhetett mindenkit arról, — amit a parlamentnek függetlenségi és 48-as pártja fennállása óta hirdetett, — hogy a mai szűkkörüi választási rendszer, a mai választási eljárással együtt teljesen elavult és csak arra szolgálhat alkalmat, hogy olyan férfiak is, akik a nemzet bizalmával semmiképpen sem dicsekedhetnek és akik a parlamenti élettől teljesen távol állanak, hatalmi eszközökkel, pénzzel és erőszakkal maguknak többséget szerez-hessenek. A legsürgősebb feladatot képezi tehát egy új választási törvény megalkotása. Éppen ezen okból magunkévá tesszük Felsőgednek a trónbeszédben kifejezett azon felfogását, hogy ez egy el nem odázható sürgős feladatot képez. Teljesen magunkévá tesszük azt is, hogy a választói reform „a magyar állam egységes nemzeti jellegének teljes megóvása mellett“ lesz megvalósítandó. Ezt a célt felfogásunk szerint, egyedül az általános egyenlő és titkos választói-jog helyes keresztülvitelével érhetjük el. Szilárdul meg vagyunk arról győződve, hogy csak is az ezen elvi alapon nyugvó választói jog segítségével sikerül a nemzet valódi akaratát megismerni, a választási visszaéléseket gyökeresen

Bogdány és Társa

Központi fűtés, szellőztetés, vízvezeték, csatorna és világítási berendező vállalat.

Budapest, VI., Dálnok-u. 12.
 Saját házban
 Telefon 988.

Ujvidék

II. Rákóczi ut 66.
 Telefon 219.

megszüntetni és alkotmányos életünknek zavar-talan menetét biztosítani.

Kivánjuk továbbá, hogy a választói joggal kapcsolatban, sőt azzal egyidejűleg, a választói kerületek új beosztása is törvénybe iktattassék, hogy ezzel a tapasztalt aránytalanságok és igaztalanságok megszüntetessenek.

A legközelebb megoldásra váró ezen feladatok közül egyedül a bankkérdés az, ami határidőhöz kötött elintézést igényel és amit Felséged is trónbeszédében a sürgős feladatok közé soroz. A bankkérdésben a képviselőháznak van már a folyó évben tulnyomó nagy többséggel meghozott határozata. Ebben kifejezte a képviselőház, hogy az önálló nemzeti banknak felállítását kívánja. Ezen álláspontunkhoz ma is változatlanul ragaszkodunk. Kijelentjük, hogy a közös bank szabadalmának meghosszabbításához semmiképpen hozzá nem fogunk járulni. Az ország az önálló banknak 1911 január 1-én leendő felállításáért a kvótafelemelés alkalmával tetemes évi terhet vállalt magára. Erkölesileg is teljes lehetetlenség lenne, hogy ezt a súlyos terhet a nemzet vállain hagyjuk, a nemzetet pedig jogának tényleges érvényesítésétől megfosztani nem engedjük.

Hasonlóképpen ragaszkodunk az önálló vámterületnek 1917-ben való létesítéséhez.

A gazdasági önállóság kivívásán kívül egyéb nagy gazdasági és szociális feladatok is várnak megoldásra. Így különösen a mezőgazdasági kamarák létesítése és a mezőgazdasági hitelügy helyes szervezése hivatva lesz a mezőgazdasági fejlődést magasabb fokra emelni és azt a reá rótt nagy közterhek elviselésére képesebbé tenni. Különös súly helyezendő ezen téren a kizsgazda közönség jogosult érdekeinek védelmére is.

A kisipart mielőbb erős szervezettel kell ellátni, terheit kisebbiteni, a hitelgényeinek kielégítését könnyebbé tenni.

Ugy az ipari, mint a mezőgazdasági munkásosztály szociális és gazdasági helyzete meleg gondozást igényel.

A sürgősen megoldandó feladatok közé soroljuk még a tisztviselők jogállásának teljes

T á r c a.

A BOLDOSÁG.

A nyári lak a tenger felett uralkodott.

A teázás órája elérkezett, az az idő, mikor lámpát kell gyújtani. A letűnt nap nyugati pályája irányában az ég alját egészen rózsaszínűre festette, behintve azt arany himporávalt.

A földközi tenger egyetlen ránc, egyetlen fodorulat nélkül, simán, az elenyésző nappali fény hatása alatt még ragyogva csiszolt, mérhetetlen érelap síkjához hasonlított.

Távol, jobb kéz felől fogazott hegyesücsök rajzolódtak rá fekete élükkel a lenyugvó nap okozta halvány biborra.

A jelenlevők, a nyári lak vendégei, a szerelemről beszéltek, megvitatták ezt a régi tárgyat, ismételték a már gyakran elmondott dolgokat. Az alkonyati szürkület édes búskomor hangulata meglasztotta a szavakat, oka lett annak, hogy a lelkekben bizonyos elrészékenyülés hullámozzék. Ez a szó: „szerelem“, mely szüntelenül előfordult majd erősebb férfi-hangon kimondva, majd könnyen és tisztán csengő női hangon kiejtve, mintha betöltötte volna a kis szalont, ott röpködött, mint valami madár, ott lebegett mint egy szellem.

Lehet-e egyfolytán több évig szeretni?

— Igen, vitatták némelyek.

— Nem, erősíték mások.

Megkülönböztették az eseteket, megszábták a határozatokat, példákat idéztek. Mindnyájan,

biztosítását és ez okból a szolgálati matematika sürgős megalkotását, mint politikai függetlenségünk egyik feltételét. Ezzel kapcsolatosan kívánjuk a magántisztviselők jogviszonyainak is törvényes rendezését.

Kivánjuk különösen részünkről is a katolikus autonómiának megalkotását, de ezzel kerülve az 1848: XX. törvénycikknek is további végrehajtását. Kivánjuk a jogéletben is számos rendezetlen kérdésnek megoldását. Már most kijelentjük, hogy a közigazgatás átlamosításához hozzájárulni nem fogunk, mert sem az állami omnipotenciát fokozni nem akarjuk, sem pedig alkotmányos életünknek egyik legerősebb biztosítékát megdőnteni nem engedhetjük.

Kivánjuk továbbá a gyülekezési, egyesülési jogról s a sajtószabadság biztosításáról szóló törvények megalkotását.

Meglepetéssel hatott ránk, hogy egy olyan nagy horderejű és az ország ügy közjogi, mint közigazgatási viszonyait közelről érintő kérdéstről, aminő Bosznia és Hercegovina annexiója, a trónbeszédben említés sem tétetett.

A véderő terén ki kell jelentenünk, hogy elvi álláspontunknak megfelelően, az önálló hadsereg felállítását tartjuk a nemzeti védelem leg-sikeresebb megoldásának. A hadsereg fejlesztése tekintetében, amikor utalunk a fentebb érintett és mellőzhetetlen gazdasági feltételek megvalósítására, szükségesnek tartjuk azt is, hogy a magyar államiság jogai a hadszervezetben minden irányban elismertessenek és érvényesüljenek és a hadsereg szükségleteinek ellátásában is az országot megillető jogok teljes érvényre jussanak.

Mindzekeken kívül hódolatteljes feliratunkban Felséged előtt még különösen hangsúlyozni kívánjuk, hogy törvényhozási teendőink elintézésénél legfőbb vezéreszménkül fogjuk tekinteni a demokratikus haladás biztosítását.

A Justh-párt felirata e szavakkal végződik: Alkotmányos életét és nemzeti fenállását ezer éven keresztül meg tudta ez a nemzet védelmezni. Meg fogja azt védelmezni most is minden támadással szemben, annál sikeresebben, ha a nép széles rétegeit az alkotmány sáncai közé

férfiak és nők, eltelve a támadó és zavaros emlékektől, melyeket nem volt szabad idézniük, de amelyek ajkukra toltak, úgy látszott, meg voltak hatva. Azután tovább beszéltek erről az elesélt de korlátlanul uralkodó tárgyról, két lénynek gyöngéd és titokzatos összhangjáról. Beszéltek mélységes megindultsággal és meleg érdeklődéssel.

Egyszerre azonban az egyikök szeméit a távolba szegezve, nagyot kiáltott.

— Ah, nézzétek ott lenn mi az? A tenger színén a szemhatár alján, ormóttan, zavaros tömeg emelkedett.

A hölgyek fölkeltek és szemlélték, vizsgálták, anélkül hogy megértették volna ezt a meglepő dolgot, melyet még sohasem láttak.

Valaki azt mondá:

— Ez Korzika! Kétszer-háromszor lehet évenként észrevenni, a légkör kivételes állapotában, mikor a levegő tökéletesen átlátszó levén, nem rejti el a vizgőzők sűrű ködével, mely rendszeren fátyollal takarja el a messzeeső tárgyakat.

Meg lehetett, bár elég bizonytalanul, különböztetni a hegy-tarajokat; azt hitték, megismerik a csücsök havát. Mindnyájan meglepetve, zavarodottan álltak, majdnem megdöbbenve egy világnak a váratlan feltűnése által, mely mintegy kísértet jött elő a tengerből. Az idegenszerű látványtól, mely előttük megjelent, olyanformát érezhetek, mint Kolumbus az ismeretlen ocean tulsó oldalán.

Akkor egy éltes úr, aki még nem beszélt, így szólt.

befogadja. Ezen küzdelmeiben a nemzet bizik Felséged alkotmányos érzelmeiben es meg van arról győződve, hogy Felséged hűséges magyar nemzete támogatására fog sietni, amint tudomást szerez az ország valódi állapotáról és a nemzet valódi érzelmeiről és akaratáról. Kik egyéb-iránt stb.

HIREK.

Áthelyezés. Budanovich Lajos segédlelkész Ujvidékről Zomborba és Dr. Kanyó Gyula Zomborból Ujvidékre kölesönösen áthelyeztetettek. Budanovich Lajos több évi segédlelkészi működésében tiszteletet és közbecsülést vívott ki magának s tagadhatlanul nagy érdemének kell betudni az ujvidéki keresztény szociális egyesület létesítése körül kifejtett buzgólkodását. Ezen egyesület minden esetre meg mértékben hozzájárult, hogy a szociáldemokrata terrorisztikus törekvéseivel szemben, munkaadók és munkások közötti viszony szabályozva és rendes mederbe terelve.

A keresztény szociális egyesület kebelében megalakult „Harsona“ dalárda első nyilvános föllépése alkalmából e hó 17-én, jövő vasárnap Ruzsieska dunaparti vendéglő-helyiségeiben rendezendő nagy nyári mulatság műsora a következő: 1. Jeligedal. Éneklí a „Harsona“ dalárda férfikara. 2. a) „Gyöngyvirágos ablakból“... b) „Ereszkedik le a felhő...“ Éneklí a „Harsona“ dalárda vegyeskara. 3. A Tót táncmester, monolog. Előadja: Nagyfejeő Endre. 4. „A válás fáidalma“ (női quartett). Éneklí a „Harsona“ dalárda női kara. 5. „Csendes estén“... Éneklí a „Harsona“ dalárda vegyeskara. 6. Beethoven, mint szakács. Kedélyes jelenet Beethoven életéből. Előadja: Beck János. 7. „Tavaszkor“. Éneklí a „Harsona“ dalárda teljes kara. Az egyes énekszámok között elsőrangú cigányzenekar hangversenyez. — Műsor után tánc. — Kezdeté esti 8 órakor; személyjegy 80 fil., eselédjegy 2 kor.

Halálozás. Mélyen megdöbbenőleg terjedt el e hó 12-én a déli órákban városszerte annak hire, hogy Dr. Kamenitzky Sándor járás- és fb. főorvos neje: szül. Kolba Petronella alig két napi

— Hallják, én ismertem ezt a szigetet, mely előttünk emelkedik, mintha csak maga akarna felelni arra, amiről beszélünk. Különös emléket idéz föl bennem. Csodálatos példáját ismertem az állhatatos szerelemnek, amely hihetetlenül boldog volt.

* * *

Ezelőtt öt évvel Korzikában utaztam. A sziget jóval ismeretlenebb és sokkal távolabb van tőlünk, mint Amerika, habár némelykor a francia partokról is látható, miként a mai napon.

Képzelsenek egy világot, amely még chaosban van, a hegyek összevisszássága miatt, melyeket szűk torkolatok választanak el egymástól, hol a hegyi patakok rohannak alá. Schol egyetlen sík terület, csupa mérhetetlen gránit-tömeg, a földnek hullámszerű óriás torlódsái, melyeket tölgyesek, vagy a gesztenyefák és fenyők magas erdei borítanak. Szűz, műveletlen, elhagyott földség ez, ámbár néha-néha észrevehető egy falu, mely hasonlít a hegytetőn felhalmozott sziklarakáshoz. Semmi műveltség, semmi ipar, semmi művészet.

Sohasem találni egy darab megmunkált fát, vésett kötödredéket, nincs schol emlékezete az örök kezdetleges vagy finomult izlésének sem, kárpótlásul a kedves és szép dolgok helyett.

Éppen ez a körülmény az, ami leginkább megdöbent ebben a fenséges és durva országban: az örökölt közömbösség a megragadó formák eme kutatása iránt, melyet művészetnek neveznek.

Olaszország, ahol minden palota telve műremekkel, maga is műremek. Ott a márvány,

betegség után finom műveltség szíve szünt meg gyászba döntött anyaga volt a polgárság kárcsülésének zönség s a gnak, ismerős tele mellett gyen emléke

A rendőr forgalma a felvétele 51. felvétele 57, gán háznál ponti kézbe kezett össze kikézésítve 2900 esetben — Külhoni 4, eselédkönt lett fektetve

Esküvők. 4-én esküd asszonynyal az ujvidéki viselője e h urleánygyal

Élénk é jódosfürdőbe élet és a zés történt, napban ige A Báesmeg igazgatóság hónapban U kalommal a a kongress A fürdő-iga tatására na

Összeég kötelesmest lakásukon rül foglalat ra meggyu ség érkeze ra összeég remény.

Kirabol alkusz hétt óra körül

a fa, a br ember lán kisebb rég ban szanas teni gondo nyájunkra szeretnek erejét, nag meg nekü

És vel maradt, a a maga d aziránt, a a házi ap gyatkozás lölködő, le dęgszerető fajjal egy nak és h kisebb je

Egy ezen a na mintha a hol keres jutunk el melyek lett, ahon

betegség után élte 57-ik évében meghalt. Egy finom műveltségű, áldott jólelkű uraszony nemes szíve szűnt meg dobogni s váratlan halála mély gyászba döntötte övéit — akiknek valóságos angyala volt — s őszinte mély részvétet keltett a polgárság körében, melynek tiszteletét és nagyrabecsülését bírta az elhunyt. Temetése a közönség s a gyászoló család nagyszámu barátainak, ismerőseinek és tisztelőinek óriási részvétele mellett e hó 13-án ment vége. Áldott legyen emléke!

A rendőrbejelentési hivatal június havi ügyforgalma a következő volt: újvidéki lakosok új felvétele 51, lakváltásuk 926; cselédek új felvétele 57, helyváltásuk 465. Idegenek magán háznál 10, vendéglőkben 739. — Mint központi kézbesítő hivatalhoz kikézésítésre beérkezett összesen 1345 db. s ezek közül sikerrel kikézésítve 1318. Értésítések adatai összesen 2900 esetben, még pedig 2502 eredménnyel. — Külhoni utlevél kiadatott 116, igazolási jegy 4, cselédkönyv 15; megfigyelő lap összesen meg lett fektetve 642.

Esküvők. Dr. Loránd Samu fogorvos e hó 4-én esküdött meg Dobó sz. Weisz Ella urasszonnyal Temesvárról. — Gábor Zsigmond, az újvidéki takarékpénztár derék s kedvelt tisztviselője e hó 20-án esküszik meg Szász Piroska urleánnyal Debrecenben.

Élénk élet a fürdőben. A Városi Ártézi jódosfürdőben napról-napra élénkebb a fürdőélet és a legközelebbi időre igen sok előjegyzés történt, úgy, hogy a július-augusztusi hónapban igen sok idegen fog városunkba jönni. A Bácsmegyei orvosegyesület értesítette a fürdőigazgatóságát, hogy augusztus vagy szeptember hónapban Ujvidéken kongresszust tart és ez alkalommal a fürdőt is meg fogják tekinteni, hol a kongresszus közgyűlését fogják megtartani. A fürdőigazgatóság az orvos kongresszus fogadtatására nagyszabású előkészületet tett.

Összeégett. Hományi Sándorné Kovács Roza, kötelestmester neje, Vukovics utca 34 szám alatti lakásukon kedden délelőtt a takaréktűzhely körül foglalatzkodott, miközben egy kipattant szikra meggyújtotta ruháját, úgy hogy mire segítség érkezett a szerencsétlen asszony anyira összeégett, hogy életbenmaradásához alig van remény.

Kirabolták. Jovanovits Radivoj kamenici lóalkusz hétfőn városunkban tartózkodott; este 9 óra körül Petrovics Jován és Ilics Pája sztea-

a fa, a bronz, a vas, a fémek és a kövek az ember lángelméjéről tanúskodnak, ahol a legkisebb régi tárgyak is, melyek az öreg házakban szanaszét hevernek, a kellemnek ezt az isteni gondolatát nyilváníttják. — Olaszország mind nyájunkra nézve az a szent haza, melyet azért szeretnek az emberek, mivel a teremtő értelemnek erejét, nagyságát, hatalmát és diadalát mutatja meg nekünk és bizonyítja be.

És vele szemben, a vad Korzika olyannak maradt, aminő első napjaiban volt. Az élet ottan a maga durva házában folyik közömbösen mindaziránt, ami nem érinti magát a saját lételét vagy a házi apró-cseprő dolgokat. Megmaradt a fogatkozásokkal, a műveletlen, erőszakos, gyűlölködő, lelkiismeretlenül vérengző, de mégis vendégszerető, nemeslelkű, önfeláldozó, naiv emberfajjal együtt, mely ajtaját megnyitja az utasoknak és hűséges barátságába fogadja, aki a legkisebb jelét mutatja iránta rokonszenvének.

Egy hónap óta bolyongtam keresztül-kasul ezen a nagyszerű szigeten olyan érdeklődéssel, mintha a világ végén lennék. Sehol fogadó, sehol kocsma, sehol országút. Kígyózó ösvényeken jutunk el a hegyoldalokhoz odatapadó tanyákra, melyek uralkodnak a kanyargó mélységek felett, ahonnan fölfelé igyekeznek jutni az ember,

Általános

igazság hogy az emberek

egyenlő

véleményre jutnak, ha

közvetlen

tapasztalataik egyenlők. Szerte az egész országban

községenkénti

tapasztalatok bizonyítják immár, hogy százával és ezrével keresik fel az újvidéki ártézi gyógyfürdőt, melynek vize nem

titkos,

hanem valódi és mégis csodás hatású és könnyűvé teszi a

választást,

hogy pénzünket külföldre vigyük-e, vagy

követeljük

a szenvedő betegtől, e hazájában, Ujvidéken, keressen betegségére enyhületet.

E fürdő jótékony hatása mindenkire, tehát a

nőkre is kiterjed.

novesai lakosokkal, régi ismerőseivel a gyártelepekhez vezető úton Péterváradra igyekezett. Oda azonban nem jutott, mert feljelentése szerint a két ismerős itt őt megtámadta, a földre teperte és 400 k. tartalmazó pénztárcáját elrabolta. Rendőrségünk a rejtélyes ügyben a nyomozást megindította.

Korcsmal összeszólalkozás emberhalállal. Több társaság időzött hétfőn délután a Teve korcsmában, melyek közül kettő összeszólalkozott, minek Toman Viktor helybeli és Csakics János kovili lakos között verekedés lett a vége, mibe csakhamar az egész korcsma beleavatkozott. Eközben Csakics Toman helyett Peterka András 20 éves tamburás fejéhez oly erővel vágott egy üveget, hogy azt nyomban elborította a vér, mire ő kését rántotta elő és azzal védekezett támadói ellen, miközben Dimitrievics Szlávko verbászi korcsmárost, ki békitőleg lépett közbe, nyakán oly szerencsétlenül szúrta meg, hogy az pár perc alatt elvérzett. A szerencsétlen ember özvegyet és négy kiskorú gyermeket hagyott vissza. Peterkát rendőrségünk előzetes le tartóztatásba helyezte.

Kimutatás a gyermekbarátok egylete által rendezett multság alkalmából befolyt felülfizetésekről: Czervész Antal, Fischer Antal, Hoffman Lajos, Ripp Sándor, Ott József, Schmidt Károly, Rangl Endre, Lengyel, Víg Vilmos, Szalay János, N.N., Martinecz, Dobro Vojna, Vorhaus, Nádiah Károlyné, Buchmüller József, Brezina, Czoczek Nándor, Simon György, Latinesics Veszelin, Matkovics Rókus, Lajtos Ferenc, Hergel Ágoston, Bauer Jakab, Ifj. Wagner Péter, Peikert János, Pováncs István, Schmidt Rezső, Wachtl Imre, Vavra Lajos, Truppel Béla, Baumgartner Fülöp, Roth Mária, Bulinák Miklós, Dr. Elschleger D., Guszek István, Hirschenhauser B., Lemler György, Göbel Lajos, Weisz János, Báhl Károly Csernyei Mór, Münszter V., Fiedler Miklós 1—1 k. Ezenkívül nagy számban küldettek be 1 koronán aluli nyereménytárgyak a kisorsoláshoz. —

Multság a krassó-szörénymegyei árvízkarosultak javára. A Frohsinn elhatározta, hogy a krassó-szörénymegyei árvízkarosultak segélyezésére, a társadalmi körök minél nagyobb mérvű bevonása mellett, e hó 31-én nagyobbarányu multságot rendez a lövölde helyiségeiben.

A tüdővész pusztítása. A belügyminiszter legújabb jelentése szerint 1909. december havában a magyar birodalomban összesen 5526 egyén esett a gümőkór áldozatául. Ezen szám-

meg az est, a folytonos láрма, a hegyi patak tompa és mély hangja. Megverdesik a házak ajtaját. Éjjel menedéket kérnek és enivalót holnapig. Letülnek az alacsony asztalhoz és alusznak az alacsony tető alatt. Reggel kezét szorítanak a gazdával, aki minket elvezet a falu határáig.

Egyszer tíz órai gyalogolás után keskeny völgyecske fenekén egyedül álló kicsi lakhoz érkeztem. A völgy több mint mérföldnyi távolságban a tengerig nyult.

A hegynek két meredek lejtője, mint két komor fal, tölgyessel, össze-vissza elöntögetett sziklával, nagy fákkal, elzárta ezt a siralmasan szomorú hegytorkolatot.

A szalmás kunyhó körül néhány szőlőtő, kis kert és távolabb néhány gesztenyefa, amikből élni lehet, szerencsésjére ennek a szegény vidéknek.

Az asszony, aki engem fogadott, öreg vala, komoly és kivételképen tiszta. A férfi szalmaszéken ülve, felkelt, hogy köszöntsön, aztán visszaült helyére anélkül, hogy egy szót mondott volna. Az élettársa így szólott hozzám:

— Bocsásson meg; mostan már süket. Kilenven esztendő. (Vége köv.)

ban B. Bodrog vármegye 155, Baja 9, Szabadka 33, Ujvidék 14 és Zombor 12 halálesettel szerepel.

Csökken a kivándorlás. A földmívelésügyi miniszterium legutóbbi jelentése szerint a kivándorlók száma az utóbbi időben lényegesen csökken. Ezen öröndetes jelenségnek okát valószínűleg a kedvezőbb gazdasági viszonyokban lehet találni.

A névmagyarosítás reformja. A belügyminiszter legközelebbi rendeletet bocsát ki, melynek az a célja, hogy a névmagyarosítást még egyszerűbbé és költségmentessé tegye. Eddigélő tudvalegleg koronás bélyeget kellett a kérvényre ragasztani. A folyamodónak ezenkívül keresztlevelet, erkölcsi és illetőségi bizonyítványt kellett mellékelni. Ez okmányok bezerzése nemcsak költséges, de idővesztést is jelent és ezért sokan nem folyamodtak névmagyarosításért, noha szívesen magyarosították volna nevüket. Mindezeket könnyítendő, a miniszter úgy akar intézkedni, hogy teljesen költségmentes legyen az eljárás és a keresztlevélén kívül más okmányt ne kelljen mellékelni. A kérvényező erkölcsi életéről és illetőségéről majd hivatalosan szereznek információt a miniszteriumban a kérvényben felsorolandó adatok alapján.

Halálozás. Koch Bernát, a topolyai takarékpénztár vezérigazgatója s az izr. hitközség elnöke, aki a község közéletében tevékeny vezérszerepet vitt, Budapesten meghalt. Temetése Topolyán, beláthatlan nagyszámú közönség élénk részvétele mellett ment végbe.

Országos kiállítás Szegeden. Szegeden 1914-ben országos kiállítást rendeznek s ugyanakkor avatják fel a város rekonstrukciójának hála-elismerésül létesítendő Ferenc József király-lovasszobrot.

Fizetésemelések. Zsabya község képviselő-testülete legutóbbi közgyűlésén a jegyző fizetését 2300 koronáról éri 3600 koronára emelte. Felsőkaból községe is az összes közs. tisztviselők fizetését tetemesen emelte.

Felelős szerkesztő: Zanbauer Ágoston.

Politikai főmunkatárs dr. Medvetzky Imre.

Laptulajdonos: az ujvidéki függetlenségi és 48-as párt

Hirdetések.

Szülők figyelmébe.

Intelligens fiatal emberek, kik legalább 4 középiskolát végeztek, szakszerű kiképzést nyerhetnek a műfogtechnika összes ágaiban, mérsékelt honorárium fejében.

Fenyvesi Menyhért
fogászati művek laboratóriumában.
Budapest, V. Fürdő utca 1. sz.

Levélb. li kérdézősködésközésre válasz. 3-10

Fölvétel a Bohn-féle „Szegedi Deák-Otthonba” mint internátusba.

Az internátusba fölvételnek a szegedi középiskolák bármelyikébe járó tanulók vállalás és nemzetiségi különbség nélkül, továbbá azok, kik a felső kereskedelmi, polgári avagy felső ipariskolát óhajtják látogatni. Ellátási díj egész évre 400 korona. Az internátusnak kitünően berendezett kétemeletes palotája van, ahol a növendékek szakszerű felügyelet alatt állanak. 1-3

Minden további felvilágosítást készséggel adunk a tulajdonos, Bohn Károly.

Raichl J. Ferencz

műépítész

irodáját Szücs utca 21. sz. alatt nyitotta meg. — A Trandafil Mária alapítványi árvaház építési irodája. 1-3

TITOK

marad minden háziasszony előtt, hogy miként kölcsönözhet a szobapadlónak állandó, szép és előkelő szint, amíg a valódi Eisenstädler-féle

EGLASINE

Bejegyzett padló-fénymázt védjegy. nem használja. 7-10

Az „Eglasine” három óra alatt megszárad.

Kemény mint a borostyánkő, gyönyörű tükröző szint ad.

Az „Eglasine” teljesen szagtalan.

Az „Eglasine” fénye tartós, mosható és ezért előszeretettel használják konyhabutorok fényezésére is.

Kérjen mindenütt csak valódi

Páncélos lovag

Eisenstädler-féle

„Eglasine”

padlófénymázt és ügyeljen a „Páncélos lovag” védjegyre amely minden dobozon látható.

Ferenc-esatorna részvénytársulat mérnöki hivatala.

Avult vas stb. eladási hirdetés.

A Ferenc esatorna részvénytársulat mérnöki hivatala zárt ajánlati versenytárgyalást hirdet alábbi helyen és körülbelüli mennyiségben eladásra kerülő következő anyagokra:

1.) A monostorszegi állomáson

10.000 kg. avult kovácsolt vas, 10.000 kg. különféle gépöntött vas alkatrészek, 6800 kg. különféle avult vasanyag (öntvény, fekete lemez), 650 kg. avult vörösréz és sárgaréz anyag és öntvények, 250 kg. kötél foszlány.

2.) Baján a Deák Ferenc zsilip épületnél 1 drb. körülbelül 2000 kg. súlyú avult Pulzóméter szivattyú mint öntött vas öntvény 1 darabban.

Ezen anyagok és tárgyak a helyszínén Monostorszegén és Baján bármikor megtekinthetők. Nyertes ajánlattevő köteles a megvett anyagok

kat a helyszínen megmászálva azonnali készpénz fizetése mellett átvenni. Ajánlat az anyag-nemek kg.-jára és az egész jelzett mennyiségre külön-külön adandó. A Ferenc esatorna részvénytársulat nem zárkózik el az elől sem, hogy amennyiben az ajánlattevők óhajtják, az anyagot az átvétel után valamely vízi állomásra is elszállítja. Ez esetben ajánlatban az anyagra külön egységár adandó.

Az ajánlati végösszeg 10% köteles ajánlattevő a Ferenc-esatorna részvénytársulat budapesti főpénztárába befizetni és a befizetést igazoló elismervényt f. augusztus 10-ig kötelező lepecsételt ajánlatával együtt július 25-ig alulírt hivatalnál benyújtani.

Kisszta pár 1910. július 9-én.

A mérnöki hivatal főnöke szabadságon:

JOLÁNKAI s. k.

okl. mérnök.

1 2

Egy nagyobb ujvidéki vállalathoz augusztus hó elsejére való belépéssel

reprezentálni tudó

magyar, szerb és német írásban és beszédben teljesen jártas

FIATAL EMBERT

keresünk, aki főnökének helyetteseképen bizalmi állást töltsön be. Sürgős ajánlatok eddigi működés megjelölésével »V. F.« jelíggel Ujvidék főposta restanté intézendők.

Járványok idején és minden időben semmi sem biztosítja jobban az egészséget, mint a jó és emésztésképes gyomor, meg a tiszta ivóvíz. Kiváló eszköz erre

a mohai

„ÁGNES”

FORRÁS

természetes szénsavdús ásványvíz, mint föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyúvíz; dús széntartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógyszóknál fogva kitünő szere a legkülönbélebb gyomor, légsző és húgyszervi betegségeknek.

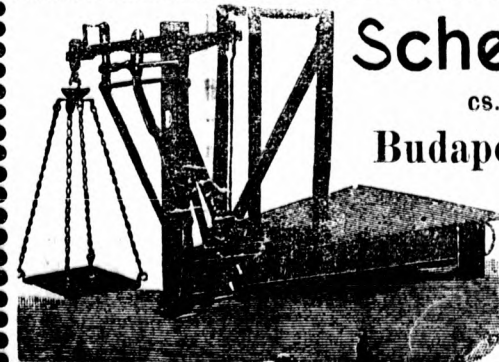
Kedvelt borvíz.

Főraktár Ujvidéken: Dietzgen Imre fia
fűszerkeresk. cégnél. 4-20

Globin

a legjobb crème czipök

tartós fényesítésére,
a bőrneműeket
puhítja és hosszú
időre megóvja.
Minden útt kapható.

Schember C. és Fiai

cs. és kir. udvari hidmérleg- és gépgyár

Budapest, VI. ker., Váci-körut 59.

Ajánlja legjobb minőségű
egyensúly-, tizedes-, tolósúly stb.
rendszerű és mindenféle

GAZDASÁGI MÉRLEGEIT.

Kimerítő árjegyzékkel készséggel szolgál.